

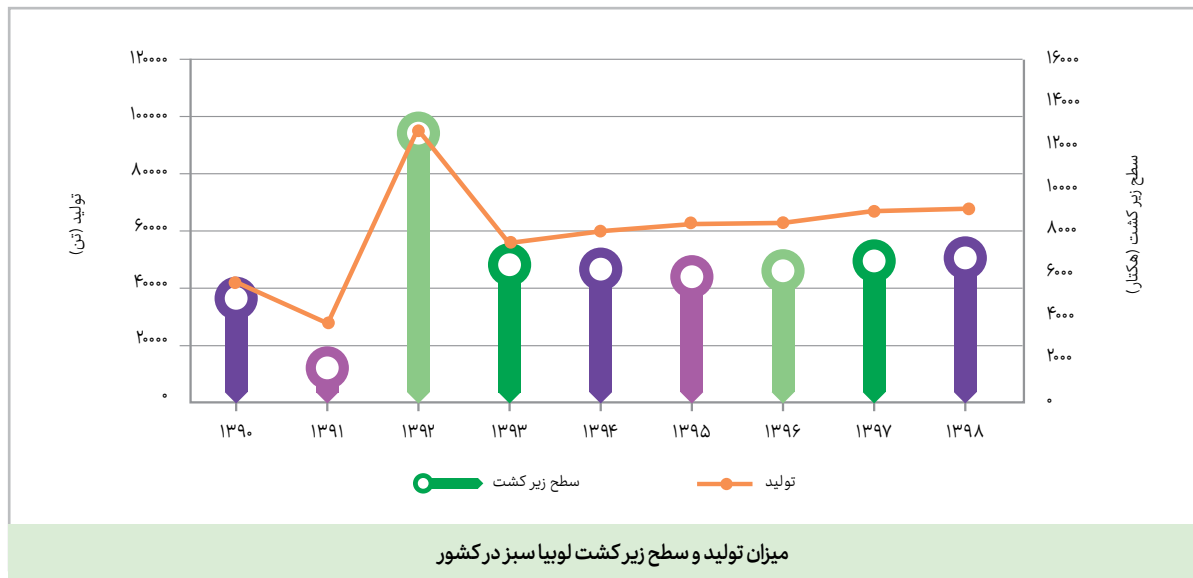
«آریان»، رقم جدید لوبیا سبز قلمی و پرمحصول

موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر^۱، مراکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان های مازندران^۲، فارس^۳ و مرکزی^۴ و موسسه تحقیقات علوم باغبانی^۵

بیان مسئله

لوبیا سبز اهمیت زیادی در تامین پروتئین مورد نیاز در سبد غذایی خانوارهای ایرانی دارد. تاکنون رقم لوبیا سبز بومی در کشور معرفی نشده است و تمام ارقام موجود وارداتی هستند. با توجه به ژرمپلاسم غنی لوبیای موجود در کشور، تنوع ژنتیکی مناسبی برای شناسایی

۱. علی اکبر قنبری، رحیم احمدوند، ناهید سلطانی و هرمز اسدی، ۲. رمضان سرپرست، ۳. امیر توسلی، ۴. بهروز اسدی، ۵. سید حسن موسوی

ژنوتیپ‌هایی از لوبیا با قابلیت تازه‌خوری (غلاف سبز) وجود دارد. بنابراین، با توجه به نبود ارقام مناسب داخلی سازگار با مناطق کشت لوبیا سبز، بررسی و معرفی ارقام پرمحصول و سازگار به مناطق کشت ضمن کاهش واردات بذر و خروج ارز از کشور، سبب بهبود معیشت کشاورزان می‌شود.

معرفی دستاورد

رقم «آریان» اولین رقم لوبیا سبز معرفی شده در ایران است. در این رقم، به دلیل هم‌زمانی رسیدگی در غلاف‌ها، تعداد دفعات برداشت کمتر است و همین امر موجب کاهش هزینه کارگری برای برداشت می‌شود. رقم «آریان» قابلیت کشت بهاره و تابستانه را به خوبی دارد و در هر دو زمان کشت، عملکرد خوبی نشان می‌دهد. این رقم در مقایسه با رقم وارداتی و تجاری «والنتینو»، دارای غلاف‌های کشیده‌تر بوده و غلاف‌های آن روغنی و براق نیست. این رقم نسبت به بیماری ویروسی *Bean common mosaic virus* (BCMV) متحمل و بازاریابی و بازاریابی عالی است چون دارای غلاف‌های ترد، باریک و قلمی، سبز تیره، گرد و با طول غلاف بلند است. این رقم با داشتن عملکرد بالا، ضمن تأمین پروتئین مورد نیاز بدن نقش مهمی در افزایش درآمد کشاورزان لوبیاکار دارد.

فرایند تجاری سازی دستاورد

در حال حاضر هسته اولیه بذر این رقم در طبقات پرورش یک و دو در موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر وجود دارد. به موازات تکثیر بذر در طبقات مختلف، با هدف توسعه و آشنایی بیشتر کشاورزان با قابلیت‌های این رقم، مزارع پایلوت در استان‌های مختلف کشور ایجاد شده است. مراحل واگذاری رقم به بخش خصوصی، توسط موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر در حال پیگیری و انجام است.

پتانسیل اقتصادی و اثربخشی

- ۱ تحمل به بیماری ویروسی BCMV و کاهش مصرف سموم شیمیایی و در نتیجه کاهش هزینه تولید
- ۲ هم‌زمانی رسیدگی غلاف‌ها و کاهش تعداد دفعات برداشت و در نتیجه کاهش هزینه کارگری
- ۳ قابلیت کشت بهاره و تابستانه با عملکرد قابل قبول و درآمد اقتصادی مناسب
- ۴ پیش بینی سطح جایگزینی رقم طی دوره ۷ ساله: ۲۰۰۰ هکتار
- ۵ برآورد ارزش حال منافع ناخالص رقم طی دوره جایگزینی ۷ ساله: ۹۸ میلیارد ریال